

ОБРАЗЛОЖЕНИЈА КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ НА ОПШТИНА КРАТОВО ЗА 2019 ГОДИНА

БУЏЕТ НА ОПШТИНА КРАТОВО

ВОВЕД

Општина Кратово е единица на локалната самоуправа, во која граѓаните го остваруваат правото на локална самоуправа.

Правото на локална самоуправа се остварува преку претставници во органите на општината и со непосредно учество на граѓаните во одлучувањето, на начин и постапка утврдени со закон.

Општината е правно лице со седиште во Кратово.

Со процесот на децентрализација на општината и се пренесени надлежности и тоа за:

- Образование - ООУ „Кочо Рацин“ Кратово и СОУ „Митко Пенџуклиски“ Кратово;
- Труд и социјална политика – ЈОУДГ „Царка Андреевска“ Кратово;
- Култура – Дом на култура „Лазар Софијанов“ Кратово и Музеј на град Кратово.

Надлежност

Општината самостојно, во рамките на законот и Статутот ги уредува и врши работите од јавен интерес од локално значење, утврдени со Законот за локална самоуправа, или друг закон, како и работите кои не се исклучени од нејзина надлежност или не се во надлежност на органите на државната власт.

Надлежности, односно работи од јавен интерес од локално значење се:

- Урбанистичко планирање, издавање на одобрение за градење на објекти од локално значење, уредување на просторот и на градежното земјиште;
- Заштита на животната средина и природата, со преземање на мерки за заштита и спречување од загадување на водата, воздухот, земјиштето;
- Локален економски развој, водење на локална економска политика;
- Комунални дејности, пред се снабдување со вода за пиење, испорака на технолошка вода, пречистување на отпадни води, јавно осветлување, одржување на јавна чистота, собирање, транспортирање на комунален цврст и технолошки отпад, изградба, одржување и реконструкција на локални патишата и друг вид комунални дејности;
- Култура, преку институционална и финансиска поддршка на културните установи и проекти;
- Образование, основање, финансирање и администрирање на основни и средни училишта, во соработка со централната власт;
- Социјална и детска заштита, изградба и одржување на детски градинки и домови за стари, социјална грижа за инвалидните лица, деца со посебни потреби, деца без родители и друго;
- Здравствена заштита, односно управување со мрежата на јавни здравствени организации, превентивни активности, надзор над заразни болести;
- Заштита и спасување на граѓаните и материјалните добра од воени разузнувања, природни непогоди;
- Противпожарна заштита што ја вршат територијалните противпожарни единици;
- Надзор над вршењето на работите од нејзината надлежност.

Организација:

Органи на општината се:

- Советот и
- Градоначалникот.

Сметки:

- 737014049563010 - Буџет на општина Кратово
- 737014049563715 - Орган на општина Кратово
- 737014049593011 - Сметка за наменска дотација
- 737014049593717 - Сметка за наменска дотација за ТППЕ
- 737014049578925 - Општина Кратово - ЈП за државни патишта
- 737014049578930 - Општина Кратово - Агенција за вработување
- 737014049588918 - Сметка за едношалтерски систем
- 737014049578569 - Сметка за реконструкција на постојна улица, изградба на локален пат и паркинг и тротоари
- 737014049578959 - Општина Кратово – финансиска подршка на ЕЛС (Сл.Весник број 209/2018)
- 737014049578944 - Општина Кратово – ОИК
- 737014049578573 - Општина Кратово – Проект креирање на можности за работа за сите 4 УНДП
- 737014049578963 - Општина Кратово - Изработка на стратегија за развој на туризмот

Совет:

Советот на Општината е претставнички орган на граѓаните.

Советот на Општината го сочинуваат 15 претставници на граѓаните избрани на општи, непосредни и слободни избори со тајно гласање.

Мандатот на членовите на Советот трае четири години.

Советот ги врши следните работи:

- Го донесува статутот на општината и други прописи;
- Донесува буџет на општината и годишна сметка на општината;
- Ја утврдува висината на сопствените извори на приходи за финансирање на општината, во рамките утврдени со закон;
- Ги усвојува извештаите за извршување на буџетот и годишната сметка на општината;
- Одлучува за начинот на располагање со сопственоста на општината;
- Врши и други работи утврдени со закон.

Седниците на советот се свикуваат по потреба, но најмалку еднаш во три месеци, на барање на градоначалникот или на барање на најмалку $\frac{1}{4}$ од членовите на советот. Советот може да работи ако на седниците присуствуваат мнозинство од вкупниот број членови на советот. Седниците на советот се јавни.

Членовите на советот имаат право на надоместок за присуство на седници и надоместок на патните и дневните трошоци.

Претседателот на советот се избира од редот на членовите на советот, со мандат од четири години. За претседател на советот е избран кандидатот кој добил мнозинство гласови од вкупниот број членови на советот.

Градоначалник

Градоначалникот се избира на општи, непосредни и слободни избори со тајно гласање во согласност со закон за период од четири години.

Градоначалникот ги врши следните работи:

- Ја претставува и застапува општината;
- Ја контролира законитоста на прописите на советот;
- Го обезбедува извршувањето на одлуките на советот;
- Обезбедува правилно и законито користење, одржување и заштита на сопственоста на општината;
- Го обезбедува извршувањето на работите коишто со закон и се делегирани на општината;
- Избира директори на јавните служби кои се основани од општината, врз основа на јавен конкурс;
- Одлучува за вработувањето, правата, должностите и одговорностите на вработените;
- Врши други работи утврдени со закон и со статут.

Завршна сметка на Буџетот на Општина Кратово

Завршната сметка на Буџетот на Општина Кратово за 2019 година се сосостои од буџетска сметка-основен буџет, сметка на дотации, сметка на самофинансирачки активности, сметка на донации и сметка на кредити. Постојат и времени сметки отворени за поделни намени.

Во буџетска сметка-основен буџет се евидентираат приходите и расходите на општината преку сметките Буџет на општина Кратово и Орган на општина Кратово. Органот на Општина Кратово е сметка единка корисник на Буџетот на Општина Кратово. Приходите на општината се остваруваат преку сметката на буџетот и се трансферираат до органот како трансфери од други нивоа на власт, а расходите се реализираат преку сметката на органот и истовремено се рефлектираат во сметката на буџетот на општината. Заради принципот на парично искажување во сметката на органот се искажуваат онолку приходи колку што се исплатени расходи.

Сметката на дотации е од буџетски карактер преку која се евидентираат сите приходи и расходи од наменските дотации од републичкиот буџет до единките корисници за децентрализираните надлежности на општината и тоа за образование, култура, труд и социјални работи и противпожарна единица. Приходите и расходите се евидентираат поединечно за секоја единка корисник а извештаите се подготвуваат консолидирано за сите единки корисници. Секоја единка корисник си подготвува извештај- Годишна сметка за својата трезорска сметка, освен противпожарната единица чија што Годишна сметка е составен дел на Годишната сметка на општината.

Во сметката на самофинансирачки активности се евидентирани сопствените приходи и расходи на единките корисници односно на институциите од образование, култура и детска заштита. Исто така извештаите се подготвуваат консолидирано како и кај наменските дотации а секоја единка корисник си изготвува извештај за сопствената трезорска сметка.

Во сметката на донации се евидентирани сите приходи и расходи од донации на општината и единките корисници. И тука извештаите се изготвуваат консолидирано како и кај наменските дотации и самофинансирачките активности.

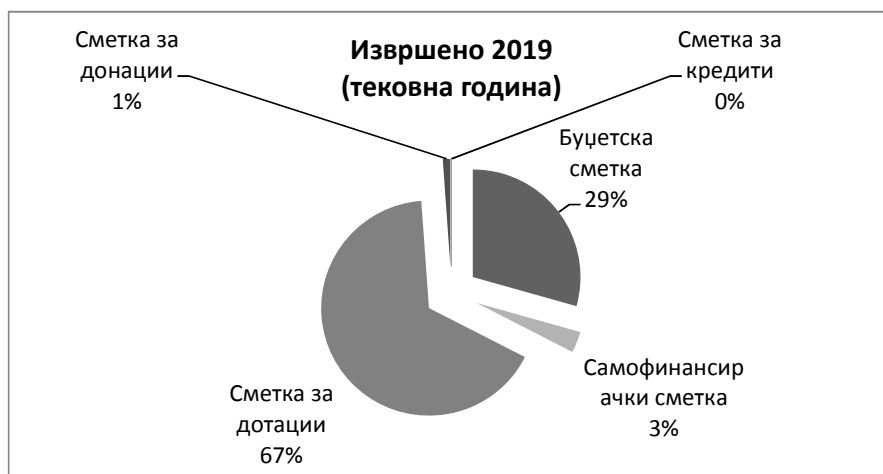
Во сметката на кредитите се евидентираат приходите и расходите од подигнати кредити за одредени намени.

Исто така се изготвуваат годишни извештаи и за времените сметки на општина Кратово. Тоа се сметката за Финансиска подршка на општините, сметката за ЈП за државни патишта и сметката за Изработка на стратегија за развој на туризмот. Овие сметки се користат за прилив на приходот од соодветните владини институции – буџетски корисници и од таму се префрлаат во буџетот на општината.

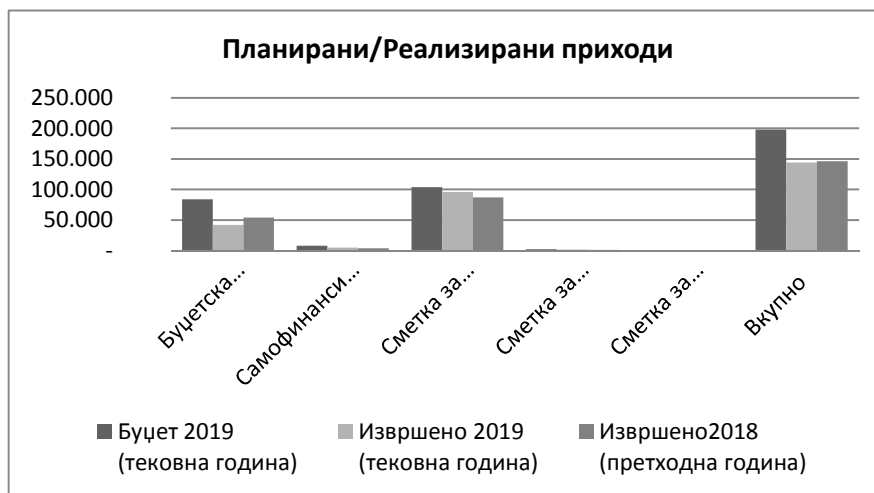
Врз основа на Билансите на приходи и расходи по завршна сметка кои се дадени во прилог на образложението а со цел да се види учеството на поделните сметки на ниво на буџетот на општината, се изработени следните графикони:

Во илјада денари

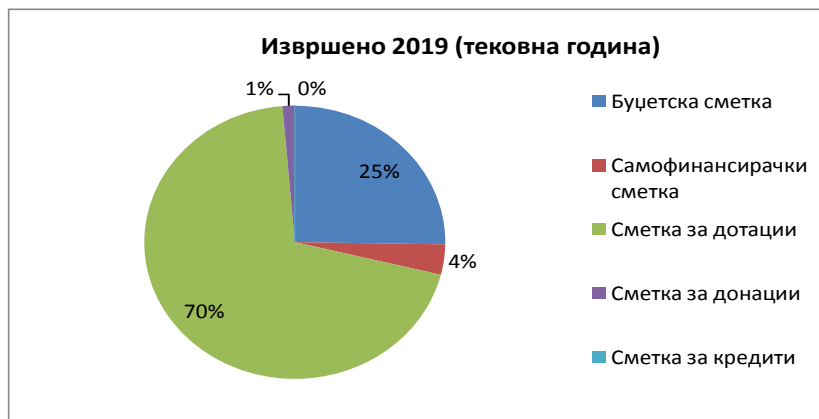
Планирани/Реализирани приходи	Буџет 2019 (тековна година)	Извршено 2019 (тековна година)	Извршено 2018 (претходна година)
Буџетска сметка	83.727	42.271	53.956
Самофинансирачки сметка	8.308	4.526	3.783
Сметка за дотации	103.426	95.594	86.663
Сметка за донации	1.994	1.658	1.375
Сметка за кредити	-	-	-
Вкупно	197.455	144.049	145.777



Основниот буџет на општина Кратово учествува со 29% од реализираните приходи за 2019 година во вкупниот буџет. Додека со најголем процент, односно 67% учествуваат наменските дотации од кои се финансираат пренесените надлежности на општината од областа на образованието, труд и социјалната политика, културата и противпожарната заштита. Поединечните годишни извештаи по сметки и програми се составен дел и прилог на овој документ.

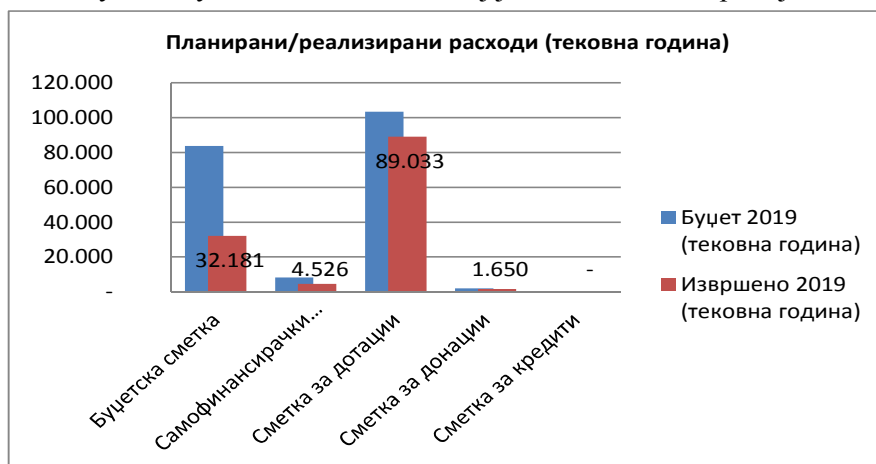


Планирани/реализирани расходи	Буџет 2019 (тековна година)	Извршено 2019 (тековна година)	Извршено 2018 (претходна година)
Буџетска сметка	83.727	32.181	51.584
Самофинансирачки сметка	8.308	4.526	3.547
Сметка за дотации	103.426	89.033	85.779
Сметка за донации	1.994	1.650	736
Сметка за кредити	-	-	-
Вкупно	197.455	127.390	141.646



Следствено на остварените приходи и кај извршените расходи најголемо учество во вкупниот буџет има сметката за наменски дотации со 70%. Основниот буџет на општината учествува со само 25% и бележиме реализација во однос на планираното од 50%. Ова се должи на планираните а нереализирани капитални расходи за кои е обезбедена финансиска поддршка во четвртото тромесечие од тековната година поради кое задолжително се евидентираат во буџетот на општината за тековната година. Имплементацијата е започната во тековната година но не и завршени и се пренесува во наредната година и ќе бидат евидентирани во буџетот и завршната сметка за 2020 година.

Кај сметката за наменски дотации бележиме благо зголемување на дотацијата која се должи на усогласувањето на платите кај јавната администрација.



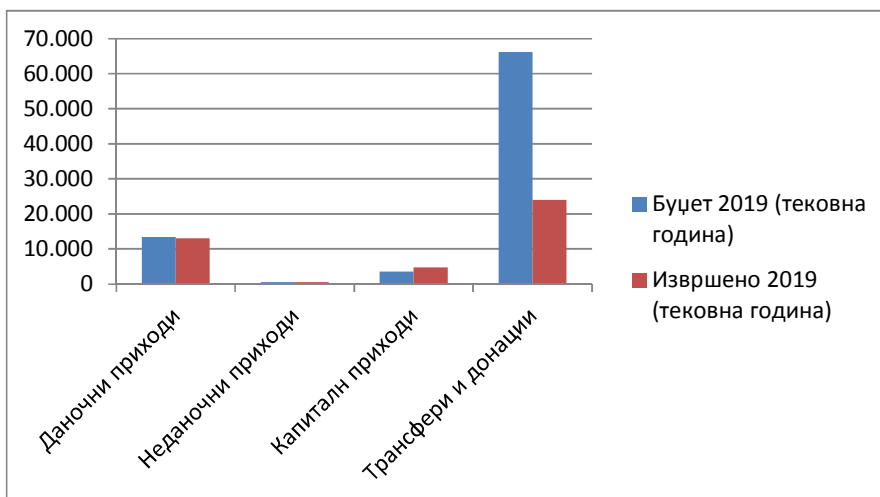
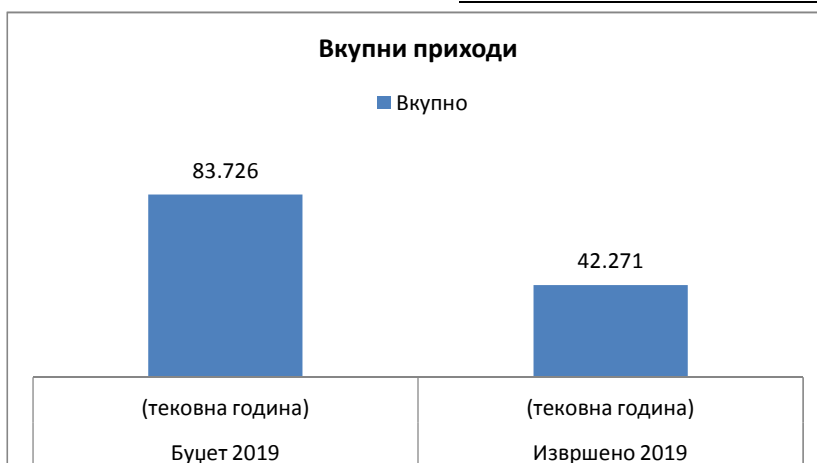
БУЏЕТСКА СМЕТКА

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ

На сметката на основниот буџет на Општина Кратово реализирани се следните приходи:

во илјади денари

Вкупен приход на Буџетска сметка	Буџет 2019 (тековна година)	Извршено 2019 (тековна година)	Извршено 2018 (претходна година)
Даночни приходи	13.423	12.999	12.238
Неданочни приходи	520	524	831
Капиталн приходи	3.578	4.761	3.971
Трансфери и донации	66.205	23.987	36.917
Вкупно	83.726	42.271	53.957



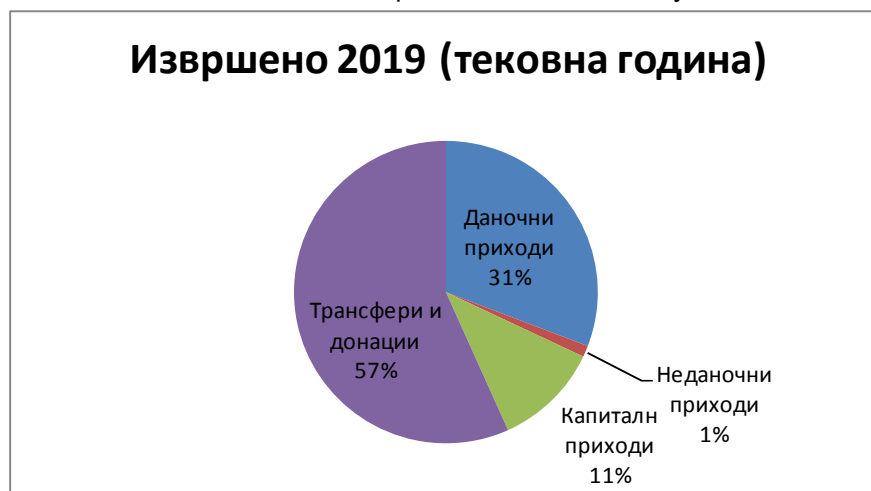
Од горната табела и графикони можеме да видиме дека во 2019 година бележиме помалку реализирани приходи во однос на предходната година за 22%, а во однос на планираните приходи во буџетот реализацијата изнесува малку повеќе од 50%. Најголемо отстапување при планирањето бележиме кај реализацијата на приходите од

трансфери и донации (36%), кое се должи на помалку реализирани капитални трансфери од други нивоа на власт (планирани 66.205 илјада денари/реализирани 23.987 илјади), тука влегуваат и трансферите од Фондот за патишта во износ од 2.789 илјади денари кои се исто толку реализирани и дотацијата на општината од приходи од ДДВ (планирани 19.804 / реализирани 20.347 илјади денари).

Малата реализација на приходи од трансфери и донации се должи на тоа што општина Кратово има потпишано договор за финансиска поддршка за имплементација на три проекти во вкупен износ од 31.198 илјади денари, со Агенцијата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој од Програмата за финансиска поддршка на руралниот развој 2018. Договорите се потпишани во месец септември и октомври 2019 година. Заради позитивните законски одредби овие средства се планирани во буџетот на општината за 2019 година, започната е имплементација меѓутоа се планира целосно да бидат реализирани и извршени во 2020 година.

Како трансфери и донации се планира и пренесениот вишок на приходи од претходната година (8.519 илјада денари) кој заради паричното искажување не може да биде искажан во извршувањето за 2019 година ако истиот не е искористен и заедно со остварениот вишок на приход од тековната година преку ставката активни временски разграничувања го пренасаме како вишок на приходи за наредната година (во вкупен износ од 18.638 илјади денари).

Учеството на поделните видови на приход во основниот буџет е следно:



Од горниот графикон се гледа учеството на поделните приходи реализирани во основниот буџет на општината и можеме да констатираме дека општината во голем дел зависи од државата. Може да се види дека 57% од реализираните вкупните приходи припаѓаат на трансфери од други нивоа на власт и тоа во услови кога реализацијата на истите е само 36% од планираните во буџетот а 43% припаѓаат на сопствени приходи на општината. Ова кажува дека колку е поголема реализација на планираните приходи од други нивоа на власт, толку е поголемо и учеството на истите во вкупните приходи.

Даночни приходи

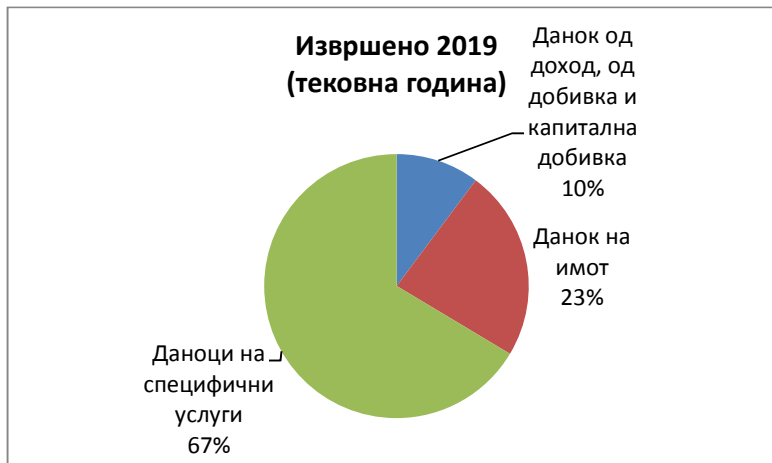
Даночните приходи претставуваат наплатени износи, и тоа по следните основи:

- Данок на имот,
- Данок на наследство и подарок,
- Данок на промет на недвижности,
- Комунални такси и надоместоци

Опис	во илјади денари		
	Буџет 2019 (тековна година)	Извршено 2019 (тековна година)	Извршено 2018 (претходна година)
Данок од доход, од добивка и капитална добивка	1.328	1.321	1.254
Данок на имот	3.170	3.013	3.257
Даноци на специфични услуги	8.840	8.582	7.644
Вкупно	13.338	12.155	12.155

Согласно со одредбите од Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа и поодделните законски и подзаконски прописи (Закон за даноците на имот, Закон за комуналните такси,) се остваруваат даночните приходи по основ на:

- Персонален данок од доход (од 01.01.2019 данок на личен доход) кој опфаќа даноци од плати од лица вработени кај буџетски корисници, трговски друштва, јавни претпријатија, данок на плати остварени во странство, како и данок на доход од физички лица кои се занимаваат со занаетчиска дејност;
- Данок на имот кој опфаќа данок на имот, данок на наследство и подарок, данок на промет на недвижности;
- Даноци на специфични услуги кои опфаќаат комунални такси за истакнати фирми, такси од регистрација на моторни возила, такса за јавно улично осветлување, такса за користење на просторот пред деловни простории, надомест за комунално уредување на градежно земјиште и други комунални такси и надоместоци;



Во извршувањето на данокот од доход за 2019 година (1.321 илјада денари) најголемо учество има данокот на личен доход остварен во правни лица со приватен капитал (899 илјади денари), потоа данокот на личен доход остварен во правни лица со општествен капитал (384 илјади денари) и данок на личен доход во занаетчиска дејност (38 илјади денари).

Во данокот на имот (3.013 илјади денари) најмногу учествува данокот на имот на физички лица (1.453 илјада денари), данокот на имот на правни лица (589 илјади ден.), данок на наследство и подарок (250 илјади денари) и данок на промет на недвижности и права (722 илјади ден.).

Во даноци на специфични услуги (8.582 илјади денари) најголемо учество бележи комуналната такса за улично осветлување (5.921 илјада денари), комунална такса за истакнување на фирми (836 илјада ден.), комунална такса за привремен

престој (453 илјада ден.), комунална такса за користење на улици (484 илјада де.) комунална такса за користење на плоштади (337 илјада ден.) и надомест за уредување на комунално земјиште (549 илјада денари).

Неданочни приходи

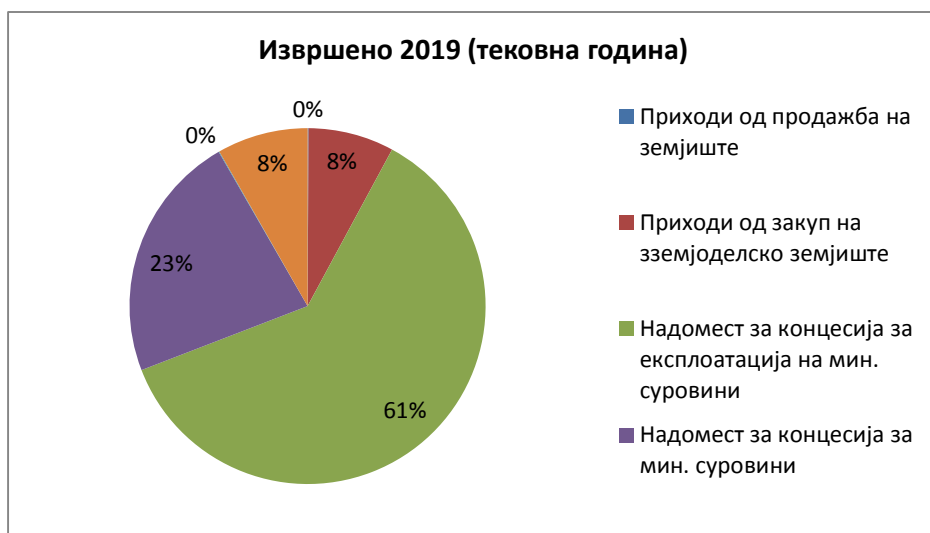
Неданочните приходи претставуваат наплатени износи, и тоа по следните основи:

- Такси за користење и дозволи за вршење дејност (Б-интегрирани еколошки дозволи 82 илјади денари);
- Такси и надоместоци што опфаќаат наплата на административни такси кои се наплаќаат за списи и дејствија кај органите на општините (132 илјади денари);
- Административни такси и надоместоци што се однесуваат на приходи од закупнина од објекти и закупнина на опрема;
- Други владини услуги што опфаќаат приходи од изработка на просторни и урбанистички планови, приходи од издавање на тендерска документација за учество на јавна набавка и
- Други неданочни приходи односно приходи од наплатен надомест за користење тезги и останати неданочни приходи (тука влегува и концесија од Силком во износ од 190.885 денари, 119.987 за компиријада и 29.193 денари други неданочни приходи.

Опис	во илјади денари		
	Буџет 2019 (тековна година)	Извршено 2019 (тековна година)	Извршено 2018 (претходна година)
Претприемачки приходи и други приходи од имот	82	82	82
Други владини услуги	120	132	271
Други неданочни приходи	400	392	560
Вкупно	602	606	913

Капитални приходи

Капитални приходи	во илјада денари	
	Буџет 2019 (тековна година)	Извршено 2019 (тековна година)
Приходи од продажба на земјиште	6	4
Приходи од закуп на земјоделско земјиште	375	378
Надомест за концесија за експлоатација на мин. суровини	1.700	2.973
Надомест за концесија за мин. суровини	1.093	1.093
Надомест од долгорочен закуп на земјиште	4	4
Надомест од бесправно изградени објекти	400	400
Вкупно	3.578	4.852



Најголемо учество во капиталните приходи имаат приходите од надоместоците за концесија за експлоатација на минерални суровини (2.973 илјади денари или 61%) и приходите од надомест за концесија на минерални суровини (1.093 илјади денари или 23%).

Трансфери и донации

Трансфери и донации	Буџет 2019 (тековна година)	Извршено 2019 (тековна година)
Трансфери од буџет и фондови	2.789	2.789
Пренесен вишок на приходи од претходна година	8.262	8.548
Дотации на општините од ДДВ	20.421	20.349
Капитални трансфери од други нивоа на власт	-	850
Вкупно	31.472	32.536

Тековни расходи

На сметката на основниот буџет на Општина Кратово реализирани се следните расходи:

Основен буџет	Буџет 2019	Извршено 2019		Извршено 2018
	(тековна година)	(тековна година)	%	(претходна година)
Плати и надоместоци	10.876	9.926	91%	9.972
Резерви	200	32	16%	11
Стоки и услуги	17.865	12.097	68%	13.854
Каматни плаќања	50	50	100%	24
Субвенции и трансфери	6.249	4.961	79%	2.342
Социјални бенефиции	480	233	49%	102
Капитални расходи	45.369	2.245	5%	25.279
Отплата на главница	2.638	2.638	100%	
Вкупно	83.727	32.182	38%	51.584

Реализацијата на расходите за 2019 година во однос на планираниот буџетот е мала и изнесува 38%. Ова се должи на малата реализација на капиталните расходи од само 5%. Останатите расходи се во рамките на планираното.



Најголемо учество во вкупните расходи имаат расходите за стоки и услуги и плати и надоместоци. Кај овие расходи нема големи отстапувања во споредба со минатата година.

Плати, наемнини и надоместоци

Средствата за плати, наемнини и надоместоци се остварени/извршени во Буџетот на Општина Кратово, согласно одредбите од Законот за буџетите и другите законски и подзаконски прописи од областа на платите (Закон за исплата на платите во Р.М., Закон за плата и другите надоместоци на пратениците во Собранието на Р.М. и другите избрани и именувани лица во Републиката, Закон за административните службеници, Закон за работните односи, итн.) и тоа по следните основи:

- Основни плати;
- Надоместок за годишен одмор и други надоместоци;
- Придонеси од плати и персонален данок

Плати и надоместоци	Буџет 2019	Извршено 2019	Извршено 2018
	(тековна година)	(тековна година)	(претходна година)
Основни плати	6.239	5.538	5.672
Придонеси за социјално осигурување	2.159	1.976	1.998
Надоместоци	2.479	2.411	2.302
Вкупно	10.877	9.925	9.972

во илјада денари

Кај расходите за плати и надоместоци нема некое отстапување ниту во однос на претходната година ниту пак во однос на планираното во буџетот на општината. Во надоместоци влегуваат надоместокот за членовите на Советот на општина Кратово (2.194 илјади денари) и надоместокот за годишен одмор на вработените (218 илјада денари). Просечниот број на вработени во 2019 изнесува 15 (17 вработени во 2018).

Резерви и недефинирани расходи

Оваа позиција е проценета во висина на исплатените износи за средствата кои се остварени/извршени во Буџетот на општина Кратово, согласно одредбите од Законот за буџетите/Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа и Одлуката за извршување на буџетот на општината и тоа по основ на Тековни резерви. За оваа намена во 2019 година извршени се **32.120** денари (2018 година - **11** илјади денари/претходна година).

Стоки и други услуги

Оваа позиција е проценета во висина на остварените/извршените износи во Буџетот на Општината Кратово, и тоа по следните основи:

- патни и дневни расходи, кои опфаќаат: хранарина (дневници), патни расходи, сместување и споредните расходи за време на службен пат во земјата и странство и надоместоци за дневници исплатени на членови на комисији при советот на општината ;
- комунални услуги, кои опфаќаат: струја, вода и канализација и други комунални услуги;
- расходи за затоплување, кои опфаќаат набавка на течни горива за затоплување;
- расходи за комуникација и транспорт кои опфаќаат: пошта, телефон и телефакс, горива и мазива, гуми внатрешни и надворешни и резервните делови;
- материјали, кои опфаќаат: расходи за канцелариски материјали, учебници, списанија, весници и други изданија, копирање, печатење и издавање, ленти, касети и друго за АОП, средства за одржување на хигиена, алати и ситен инвентар, пијалоци, други прехранбени продукти, униформи и работни облека и обувки и други материјали;
- тековно одржување, кои опфаќаат: расходи за сервисирање на леки коли и други возила, расходи за извршени тековни поправки на капиталните средства (основни средства), зградите, опремата, патиштата и другите видови ка-

питални средства (поголемите поправки кои преставуваат расход за инвестиционо одружување не се искажуваат на ова konto);

- договорни услуги, кои опфаќаат: расходи за адвокатски и други правни услуги, надомест за платен промет и банкарска провизија, осигурување на моторни возила, членарини во домашни организации, договори за извршени услуги од физички лица и други договорни услуги;
- други оперативни расходи, кои опфаќаат: репрезентација, расходи за одликувања, расходи за меѓународни спортски натпревари и други оперативни расходи.

Стоки и услуги	во илјади денари		
	Буџет 2018 (тековна година)	Извршено 2018 (тековна година)	Извршено 2017 (претходна година)
Патни и дневни расходи	170	121	156
Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт	5.340	4.710	4.749
Материјали и ситен инвентар	1.765	1.009	2.552
Поправки и тековно одржување	4.338	1.695	1.459
Договорни услуги	2.892	1.494	1.526
Други тековни расходи	860	589	532
Привремени вработувања	2.500	2.479	2.879
Вкупно	17.865	12.097	13.853

Кај расходите за стоки и услуги нема поголеми отстапувања во однос на претходната година. Поголемо отстапување бележиме кај поправките за тековно одржување и договорните услуги во споредба со планираното во буџетот. Патните и дневните трошоци се однесуваат на надоместоците на членовите на комисиите при Советот на општината за учество на седница (91.485 денари) и општинската администрација (29.923 денари).

Субвенции и трансфери

Субвенции и трансфери се остварени/извршени во општина Кратово, по основ на тековни трансфери, кои опфаќаат:

- субвенции за јавни претпријатија;
- трансфери до невладини организации кои опфаќаат: плаќања до хуманитарни организации, трансфери до спортски клубови и до други непрофитни организации;

Опис	во илјади денари		
	Буџет 2019 (тековна година)	Извршено 2019 (тековна година)	Извршено 2018 (тековна година)
Субвенции до јавни претпријатија	1.300	545	1.126
Трансфери до невладини организации	595	395	331
Разни трансфери	4.354	4021	886
	6.249	4.961	2.343

Поголеми отстапувања во однос на планираното бележиме кај субвенциите за јавни претпријатија бидејќи делумно јавното комунално претпријатие е финансирано преку склучување на договори за извршена услуга. Големо отстапување во споредба со претходната година бележиме кај разни трансфери. Од оваа ставка се исплатени судски трошоци во износ од 3.435 илјади денари. Во последните неколку години континуирано се соочуваме со судски постапки со пожарникарите заради пропусти во законските одредби поврзани со нивната дејност.

Капитални расходи

Купување на капитални средства

Капиталните расходи се наменети за набавка на постојани средства и за истите се остварени/извршени средства од Буџетот на општина Кратово, и тоа по следните основи:

- мебел и канцелариска опрема што опфаќа средства за: купување на канцеларискиот мебел и информатичка опрема;
- купување на моторни возила што опфаќа средства за купување на патничко возило;
- припрема на проекти што опфаќа средства за: финансирање на расходите за изработка на студии и елаборати, мапи, техничка документација и дизајнирање договарања, неопходни за припрема на инвестиционите проекти и разни други студии и истражувања;
- градежни објекти;

Опис	во илјади денари		
	Буџет 2019 (тековна година)	Извршено 2019 (тековна година)	Извршено 2018 (тековна година)
Купување на опрема и машини	1.550		
Градежни објекти	50		
Други градежни објекти	43.769	2.245	25.279
Вкупно	45.369	2.245	25.279

Кај капиталните расходи бележиме големи отстапувања во споредба со планираното во буџетот. Реализирани се 2.245 илјади денари од кои 1.529 илјади денари за реконструкција на улици и 716 илјади за подготовка и дизајн на проекти. Во буџетот се планирани обезбедените средства преку Пограмата за финансиска поддршка во земјоделството и руралниот развој 2018 за имплементација на три проекти за изградба и реконструкција на улици и патишта во вкупен износ од 31.198 илјада денари но имплементацијата на истите не е завршена во тековната година, поради што останаа како нереализирани. Истите се планирани и со буџетот за 2020 година и нивната имплементација е во тек.

БИЛАНС НА СОСТОЈБА – БУЏЕТСКА СМЕТКА

Актива

Парични средства

Паричните средства се проценети според номинален износ и ги опфаќаат паричните средства што се на сметката со состојба на 31.12.2019 година и изнесуваат 18.638.165,00 денари (2018 – 8.519 илјади денари/претходна година).

Опис	во илјади денари	
	31 декември 2019 (тековна година)	31 декември 2018(претходна година)
Сметка	18.638	8.519
Благајна		
Девизна сметка		
	18.638	8.519

Краткорочни финансиски побарувања

Краткорочните финансиски побарувања произлегуваат од ненаплатените побарувања од граѓаните за данок на имот и комунални даноци во вкупен износ од 5.392 илјади денари (2018- 3.650 илјади денари/претходна година).Побарувањата се главно од претходните години и се однесуваат на:

- побарувања од граѓани за данок на имот на правни лица - 1.452.853,00 ден.
- побарувања од граѓани за данок на имот на физички лица - 2.189.796,00 ден.
- побарувања од граѓани за данок на наследство и подарок - 70.140,00 ден.
- побарувања за комунална такса за истакнување на фирми - 1.273.059,00 ден.
- побарувања за користење на простор пред деловни субјекти - 410.956,00 ден.

Пасива

Пасивни временски разграничувања

Опис	во илјади денари	
	31 декември 2019 (тековна година)	31 декември 2018 (претходна година)
Дел од вишокот на приходи пренесен во наредната година	18.638	8.519
Други пасивни временски разграничувања	5.392	3.650
	24.030	12.169

Заради принципот на парично искажување во извештаите на буџетските корисници вишокот на приходи и побарувањата се искажуваат како пасивни временски разграничувања. Како приход ќе бидат прикажани во периодот во кој ќе бидат потрошени односно наплатени.

Обврски за долгорочни кредити

во илјади денари

Опис	31 декември 2019 (тековна година)	31 декември 2019 (претходна година)
Обврски за долгорочни кредити	23.738	26.375
	23.738	26.375

Општината има обврска за долгорочен кредит, подигнат за изградба на градскиот пазар во износ од 26.375 илјада денари. Кредитот е со грејс период од три години односно до 2018 година и рок на отплата од 10 години со прва рата која достасува на 10.02.2019 година. Од горната табела може да се види дека обврската е намалена бидејќи во 2019 година е исплатена првата достасана рата во износ од 2.637.524,00 денари

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ – ОРГАН НА ОПШТИНА КРАТОВО

Приходи

Трансфери од други нивоа на власт

Во Билансот на приходи и расходи на сметката на Органот на Општина Кратово во 2019 година се искажани приходи во износ од 32.152 илјади денари (2018 – 51.584 илјади денари/претходна година), кои претставуваат трансферирани средства од Буџетот на општината за финансирање на: платите на вработените во општинската администрација, надоместоците на членовите на Советот на општината, набавката на стоки и услуги, разни трансфери, социјални бенефиции, за капитални расходи наменети за урбанистичко планирање и уредување на просторот.

Тековни расходи

Расходите на сметката на органот се истите расходи кои се искажани во сметката на буџетот на општината во вкупен износ од 32.152 илјади денари. Расходите се детално представени во билансите на буџетската сметка на општината.

БИЛАНС НА СОСТОЈБА– ОРГАН НА ОПШТИНА КРАТОВО

Во сметката на органот на општината се евидентирани материјалните средства на општината (градежни објекти и опрема), акумулираната амортизација, материјалните средства во подготовка, побарувањата и обврските, залихите на материјали, ситниот инвентар, и капиталот на општината.

во илјади денари

Опис	Состојба на 31.12.2019 година		Состојба на 31.12.2018 година	
	должи	побарува	должи	побарува
	Градежни објекти	525.781		516.072
Опрема	10.959		9.496	
Акумулирана амортизација		66.836		55.379
Материјални средства во подготовка	17.047		12.874	
Вкупно материјални средства	553.787	66.836	538.442	55.379
Картички за гориво на залиха	18		13	
Вкупно хартии од вредност	18		13	
Побарувања за дадени аванси	2		12	
Вкупно побарувања за дадени аванси	2		12	
Активни временски разграничувања	5.001		1.524	
Вкупно активни временски разграничувања	5.001		1.524	
Обврски за хартии од вредност		18		14
Обврски спрема добавувачи		4.414		869
Обврски за персонален данок		27		26
Обврски за бруто плата		562		641
Пасивни временски разграничувања		923		
Вкупно обврски		5.944		1.550
Материјали на залиха	565		674	
Вкупно материјали на залиха	565		674	
Ситен инвентар	229	229	217	217
Вкупно ситен инвентар	229	229	217	217
Извори на капитални средства(државен капитал)		475.617		477.706
Извори на средства на материјали и ситен инвентар		5921		674
Револаризациона резерва		5.055		5.356
Вкупен капитал		486.593		483.736
Вонбилансна евиденција	1.631	1.631		
ВКУПНО	561.233	561.233	540.882	540.882

Во залиха на материјали се евидентирани 9.425l нафта во износ од 536 илјади денари од кои 5.800l во износ од 330 илјади денари се складирали во КООП ИНЖИНИРИНГ Куманово а останатите 3.625l во износ од 206 илјади денари се складирали во магацините на Општина Кратово. Залихата на материјали за улично осветлување е во износ од 29 илјади денари и истите се задолжени од јавното претпријатие.

СМЕТКА ЗА НАМЕНСКИ ДОТАЦИИ

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ

Приходи

Трансфери од други нивоа на власт

Во Билансот на приходи и расходи на сметката за Наменски дотации на Општина Кратово во 2019 година се искажани приходи во износ од 89.033 илјади денари (2018 – 86.651 илјади денари/претходна година), кои претставуваат трансферирани средства од републичкиот буџет, односно блок дотации и наменски дотации од ресорните министерства за финансирање на: платите на вработените во општинските институции, набавката на стоки и услуги, разни трансфери и капитални расходи, односно за пренесените надлежности на општината со процесот на децентрализација.

Тековни расходи

Плати и надоместоци

Опис	во илјади денари		
	Дотирано од Буџет 2019 (тековна година)	Извршено 2019 (тековна година)	Извршено 2018 (претходна година)
Основни плати и персонален данок	54.317	50.630	46.073
Придонеси од плати	20.462	19.337	17.265
	74.779	69.967	63.338

Средствата исплатени за плати и надоместоци се однесуваат на:

- Основни плати на вработените во ООУ „Кочо Рацин“, СОУ „Митко Пенџуклиски“, ЈОУДГ „Царка Андреева“, Дом на култура „Лазар Софијанов“, Музеј на град Кратово и ППЕ Кратово;
- Персонален данок на доход од плата, и
- Придонеси од плати за социјално осигурување кое ги содржи придонесите за Пензискиот фонд, Фондот за здравство, Агенцијата за вработување и останати придонеси од плати.

Стоки и други услуги

Средствата за стоки и други услуги се исплатени и тоа по следните основи:

- патни и дневни расходи, кои опфаќаат: хранарина (дневници), патни расходи, сместување и споредните расходи за време на службен пат во земјата и странство;
- комунални услуги, кои опфаќаат: струја, вода и канализација и други комунални услуги;
- расходи за затоплување, кои опфаќаат набавка на течни горива за затоплување;
- расходи за комуникација и транспорт кои опфаќаат: пошта, телефон и телефакс, горива и мазива, гуми внатрешни и надворешни и резервните делови;
- материјали, кои опфаќаат: расходи за канцелариски материјали, учебници, списанија, весници и други изданија, копирање, печатење и издавање, ленти, касети и друго за АОП, средства за одржување на хигиена, алати и ситен инвентар, пијалоци, други прехранбени производи, униформи и работни облеки и обувки и други материјали;
- тековно одржување, кои опфаќаат: расходи за сервисирање на лесни возила и други возила, расходи за извршени тековни поправки на капиталните средства (основни средства), зградите, опремата, патиштата и другите видови капитални

средства (поголемите поправки кои преставуваат расход за инвестиционо одружување не се искажуваат на ова konto);

- договорни услуги, кои опфаќаат: расходи за адвокатски и други правни услуги, надомест за платен промет и банкарска провизија, осигурување на моторни возила, членарини во домашни организации и други договорни услуги;
- други оперативни трошоци.

Опис	во илјади денари		
	Буџет 2019 (тековна година)	Извршено 2019 (тековна година)	Извршено 2018 (претходна година)
Патни и дневни трошоци	287	152	124
Комунални услуги	9.169	7.125	7.512
Материјали	3.262	1.936	1.277
Тековно одржување	3.201	1.534	3.076
Договорни услуги	6.872	5.143	5.128
Други оперативни трошоци	1.049	554	744
Привремени вработувања			121
Вкупно	23.840	16.444	17.982

Субвенции и трансфери

Направените расходи во 2019 година во износ од 244 илјади денари (2018 – 239 илјади денари/претходна година) преку ставката субвенции и трансфери се однесуваат на трансфери за пензионирање 153 илјади денари и други трансфери 91 илјади денари .

Опис	во илјади денари		
	Дотирано од Буџет 2019 (тековна година)	Извршено 2019 (тековна година)	Извршено 2018 (претходна година)
Плаќање по судски решенија	393		
Трансфери при пензионирање	280	153	190
Други трансфери	225	91	49
Вкупно	898	244	239

Капитални расходи

Капиталните расходи се наменети за набавка на постојани средства и тоа по следните основи:

- купување на опрема и машини (информатичка опрема и друга опрема);
- мебел и канцелариска опрема што опфаќа средства за: купување на канцеларискиот мебел и информатичка опрема за органите на управата;
- вложување во нефинансиски средства (купување на книги во библиотека);

Во илјади Денари

Опис	Во илјади Денари		
	Дотирано од Буџет 2019 (тековна година)	Извршено 2019 (тековна година)	Извршено 2018 (претходна година)
Купување на опрема и машини	1.435	872	1.566
Други градежни објекти	1.575	1.365	745
Купување на мебел	760	93	711
Вложување во нефинансиски средства	138	48	43
Вкупно	3.908	2.378	3.065

БИЛАНС НА СОСТОЈБА

Актива

Парични средства

Паричните средства се проценети според номинален износ и ги опфаќаат паричните средства што се на сметката со состојба на 31.12.2018 година и изнесуваат 14.391 илјади денари (2018– 7.854 илјади денари/претходна година).

Опис	во илјади денари	
	31 декември 2019(тековна година)	31 декември 2018 (претходна година)
Сметка	14.391	7.854
Благајна		
Девизна сметка		
	14.391	7.854

Пасива

Пасивни временски разграничувања

Опис	во илјади денари	
	31 декември 2018 (тековна година)	31 декември 2017(претходна година)
Дел од вишокот на приходи пренесен во наредната година	7.854	6.945
Други пасивни временски разграничувања		
	7.854	6.945

СМЕТКА ЗА НАМЕНСКА ДОТАЦИЈА - ТПРЕ

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ

Приходи

Трансфери од други нивоа на власт

Во Билансот на приходи и расходи на Сметката за наменска дотација за Територијалната противпожарна единица при Општина Кратово во 2019 година се искажани приходи во износ од 4.899 илјади денари (2018 – 4.524 илјади денари/претходна година), кои претставуваат трансферирани средства од сметката за наменски дотации за исплата на плати на вработените.

Тековни расходи

Плати и надоместоци

во илјади денари

Опис	Дотирано од	Извршено 2019	Извршено 2018
	Буџет 2019	(тековна година)	(претходна година)
Основни плати	3.422	3.421	3.160
Придонеси од плата	1.480	1.478	1.421
Вкупно	4.902	4.899	4.581

Средствата исплатени за плати и надоместоци и се однесуваат на:

- Основни плати на вработените во Територијалната противпожарна единица при општина Кратово;
- Персонален данок на доход од плата, и
- Придонеси од плати за социјално осигурување кое ги содржи придонесите за Пензискиот фонд, Фондот за здравство, Агенцијата за вработување и останати придонеси од плати.

БИЛАНС НА СОСТОЈБА

Актива

Парични средства и побарувања

Други активни временски разграничувања – прикажани се побарувањата за пресметаната а неисплатена плата за месец декември 2019 година за вработените во Територијалната противпожарна единица при општина Кратово.

во илјади денари

Опис	31 декември 2018	31 декември 2017
	(тековна година)	(претходна година)
Други активни временски разграничувања	378	343
	378	343

Пасива

Тековни обврски

Краткорочни обврски за плати и други надоместоци спрема вработените во ТПРЕ при општина Кратово.

во илјади денари

Опис	31 декември 2018	31 декември 2017
	(тековна година)	(претходна година)
Краткорочни обврски за плати и други надоместоци спрема вработените	378	343
	378	343

САМОФИНАНСИРАЧКА СМЕТКА

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ

Приходи

во илјади денари

Вкупен приход на Самофинансирачка сметка	Буџет 2019	Извршено 2019		Извршено 2018
	(тековна година)	(тековна година)	%	(претходна година)
Такси и надоместоци	6.355	3.636	57%	3.472
Други неданочни приходи	1953	503	26%	311
Вкупно	8.308	4.139	50%	3.783

При планирањето на приходите од самофинансирачките активности бележиме големи отстапувања односно реализација на приходите од само 50%. Ако направиме споредба со претходната година ќе видиме дека речиси нема отстапувања и можеме да заклучиме дека реално остварливи приходи се оние кои се реализирани. Потребно е да се укаже на институциите за во иднина приходите да ги планираат на реална основа.

Тековни расходи

Вкупни расход на Самофинансирачка сметка	Буџет 2019	Извршено 2019		Извршено 2018
	(тековна година)	(тековна година)	%	(претходна година)
Плати и надоместоци	812	568	70%	368
Стоки и услуги	6.762	3.648	54%	3.179
Субвенции и трансфери	338	49		
Капитални расходи	396	260		
Вкупно	8.308	4.525	54%	3.547

И кај расходите исто така бележиме големи отстапувања на реализацијата во однос на планираното. Исто така институциите во иднина, потребно е реално да ги планираат расходите врз основа на реално остварливи приходи.

СМЕТКА ЗА ДОНАЦИИ

БИЛАНС НА ПРИХОДИ И РАСХОДИ

Приходи Трансфери и донации

Во Билансот на приходи и расходи на Сметката за донации при Општина Кратово во 2019 година се искажани приходи во вкупен износ од 1.650 илјади денари и тоа за имплементација на Проект креирање на можности за работа за сите 4 финансиран од УНДП во износ од 267 илјади денари и 1.391 илјади денари за проектот- Еразмус при ООУ „Кочо Рацин“ Кратово.

Вкупно расходи од Проект Еразмус при ООУ “Кочо Рацин “ Кратово	во илјади денари	
	Дотирано од Буџет 2019 (тековна година)	Извршено 2019 (тековна година)
Патни и дневни расходи	7	5
Материјали и ситен инвентар	16	11
Договорни услуги	1.701	1.369
	1.724	1.385

Вкупно расходи од Проект креирање можности за работа за сите 4 при Општина Кратово	во илјади денари	
	Дотирано од Буџет 2019 (тековна година)	Извршено 2019 (тековна година)
Договорни услуги	270	266
	270	266

Повеќе информации за проектот Еразмус следат во прилог на извештајот.

СМЕТКА - ЈП ЗА ДРЖАВНИ ПАТИШТА

Сметката – ЈП за државни патишта е со намена за годишната уплата во износ од 2.787.730 денари од ЈП за државни патишта на РМ. Средствата не се евидентираат во билансите бидејќи оваа сметка е временна сметка која служи за трансфер на средствата во основниот буџет.

СМЕТКА – ЕДНОШАЛТЕРСКИ СИСТЕМ

Сметката едношалтерски систем е наменска сметка на која се уплатуваат средства од граѓаните за издадени одобренија на градби, предобележувања на градби и сл. Сите собрани средства на оваа сметка се трансверираат во основниот буџет преку кој и се користат по потреба и таму се искажуваат како приход и расход. Состојбата на сметката на 31.12.2019 година е иста како и предходната година (9 илјади денари).

НАМЕНСКА СМЕТКА ЗА ВРАБОТУВАЊЕ

Наменската сметка за вработување при Општина Кратово е наменска сметка за исплата на времено ангажирани лица преку УНДП- Проект за општокорисна работа. Сметката е од времен карактер преку која се врши трансферот а во билансите не се

искажуваат податоци. Преку оваа сметка се исплатени средства во износ од 368 илјади денари за надомест на лица ангажирани преку проектот. За исплатат на средствата се доставуваат месечни извештаи до УНДП.

СМЕТКА – ФИНАНСИСКА ПОДРШКА НА ЕЛС

Оваа сметка е наменска сметка формирана врз основа на Законот за финансиска подршка на локалната самоуправа и единките корисници основани од единиците на локалната самоуправа за финансирање на доспеани а неплатени обврски (Сл. Весник на РМ 209/2018). На сметката се евидентирани средства во износ од 286.124 денари како трансфери од други ниво на власт. Согласно со законските одредби со дел од овие средства е покриен долг на домот на култура во износ од 29.210 денари а останатите се вратени назад.

СМЕТКА –ИЗРАБОТКА НА СТРАТЕГИЈА ЗА ТУРИЗАМ

Оваа сметка е наменска сметка на која се одобрени средства во висина од 300.000 денари од Министерството за економија за изработка на Стратегија за развој на туризам. Активностите се во тек и се планира да завршат во 2020 година.

Сметката – Општинска изборна комисија нема активности во тековната година.

Кратово, 28.02.2019 година

Општина Кратово
Градоначалник
Д-р Љупчо Бојаџиев

Изработил: Лимонка Георгиева
Проверил: Радмила Стојкова Китанова